

Sammanträde 29 september 2011 klockan kl 18.00

Ledamöter

Karl Bern (FP) ordförande
Viktor Morawski (MP)
Olle Andretzky (M)
Torbjörn Erbe (M)
Anita Lundin (M)
Inga-Lill Persson (FP)
Evy Kjellberg (C)
Majvi Andersson (S)
Gun Högbacke (S)
Sebastian Wiklund (V)

Ersättare

Lennart Bengtsson (M)
Inger Braun (M)
Jeanette Borgström (M)
Emelie Roxby-Schüsseleder (V)

Tjänstgörande ersättare

Thord Ingesson (S)

Tjänstemän

Lars Arvidsson, Göran Sjödin, Margareta Hamrén, Eva Frykler, Christina Jedestav, Krisztina Buki, Eeva Eriksson och Britt-Marie Ericsson

Personalföreträdare

Lillemor Strid, kommunal

Utses att justera

Karl Bern (FP) och Viktor Morawski (MP)

Dag för justering

Onsdagen den 5 oktober

Sekreterare

Ordförande

Vice ordförande

Paragrafnr 1 - 20
Antal blad 36

Före sammanträdet informerade förvaltningen om tertialrapport 2. Därefter fick allmänheten möjlighet att ställa frågor och framföra synpunkter till nämndens ledamöter och ersättare.

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Vice ordföranden Viktor Morawski (MP) utses att tillsammans med ordföranden Karl Bern (FP) justera dagens protokoll vilket ska ske onsdagen den 5 oktober.

§ 2

Anmälan av föregående protokoll

Anmäldes att protokoll 2011-08-25 justerats den 30 augusti.

§ 3

Tertialrapport 2 Älvsjö stadsdelsnämnd

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar tertialrapport 2 till kommunstyrelsen inklusive omslutningsförändringar med 2,5 mnkr.
2. Stadsdelsnämnden omfördelar investeringsmedel om 1,1 mnkr från Vivelparken till Bergtorsparken.
3. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Stadsdelsnämnden hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 september 2011. Dnr 1.2.1.422-2011.

Förslag till beslut

Ordföranden Karl Bern (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) föreslog att nämnden delvis skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Viktor Morawski (MP) och ledamoten Majvi Andersson m fl (S) deltog inte i beslutet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) reserverade sig mot nämnden beslut med hänvisning till eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar delvis enligt förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Kontoret lyckas väl med att uppnå KF:s mål som satts upp av den borgerliga majoriteten. Men tertial rapporten blir allt magrare och det beror på att mer pengar och makt flyttas till centrala nämnder.

Vi tycker också att det är viktigt att se att vissa verksamhetsområden halkat efter i budgeten och här ser vi fler varierande färger på hur målen uppfyllts än i andra delar. Förvaltningen har exempelvis minus på ekonomiskt bistånd och samtidigt lyckas man inte minska bidragsberoendet och man når inte målet att få en tillräckligt stor andel nyanlända under en utsatt tid blir inte heller självförsörjande. Det andra verksamhetsområdet Stöd och service till personer med funktionsnedsättning går minus med 7,9 miljoner. Det är mycket och det är inte första gången. Slutsatsen är att man budgeterar för lågt och det präglar rimligtvis verksamheten och vi kan se att förvaltningen inte helt uppfyller målet med att 80 procent av brukarna ska ha en aktuell genomförandeplan.

En återkommande anmärkning är sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron representeras framför allt av korttidsfrånvaro. Stadsdelsförvaltningen har fullt av arbetstagare med tunga arbetsuppgifter med obekväma arbetstider. Dessa jobb bemannas framför allt av kvinnor och därmed är de till råga på allt lågavlönade. Utöver god företagshälsovård tycker Vänsterpartiet att de vinster som görs genom effektiviseringar, till exempel när sjukfrånvaro sänks och e-tjänster förenklar verksamheten, ska behållas i verksamheterna och användas till att höja kvaliteten och inte till att sänka skatten. Dessutom behöver arbetstiden med tiden kortas ned med full lön, framför allt för dem med slitsamma yrken.

Om vänsterpartiets budget hade gällt så hade vi haft mer resurser. Detta av två skäl, det ena är att vi förordar ett högre skatteuttag på rika personer, det andra är att vi vill att stadsdelsförvaltningen ska få mer resurser så att makten decentraliseras istället för som nu; centraliseras. Med de extra medel som vi hade tillfört hade vi kunna sätta medborgarna i centrum. Vi hade då sett till att öppna förskolans öppettider inte halverats, vi hade inlett arbete för att skapa ordentliga mötesplatser för unga från 13 år, vi hade kunna bedriva äldreomsorg som både ska ha god kvalitet vara kostnadseffektiv, vi hade tillfört extra resurser för att ta itu med hemlösheten. Vi hade även haft mer resurser till att minska barngrupperna och öka personaltillströmningen till förskolorna.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Viktor Morawski (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Det är positivt att årsprognosen för Älvsjö stadsdelsnämnd visar på ett överskott på 4,1 miljoner. Stadsdelsförvaltningen har på ett bra sätt lyckats att hålla budget och få de tilldelade medlen att räcka till.

Samtidigt är det enkelt att konstatera hur mycket mer som hade blivit gjort om Miljöpartiet hade haft majoritet i stadsdelsnämnden. Prioriteringarna hade varit annorlunda och vi skulle ha satsat mer resurser på en rad områden.

Ett exempel på ett område som majoriteten inte prioriterar speciellt högt är hållbar livsmiljö. Engagemanget och målen är lågt satta och då är det naturligtvis inte svårt att konstatera att målen nås. Hade Miljöpartiet haft majoritet skulle andelen ekologiska livsmedel ha varit betydligt högre, kraven på transporter och energieffektiviseringar varit betydligt tuffare. Dessutom hade miljö- och hållbarhetsarbetet varit en röd tråd i nämndens arbete när det gäller samtliga verksamhetsområden.

Ett annat område där majoritetens besparingar börjar märkas är inom förskolan. Av tertialrapporten framgår att ett stort antal mål inte uppfylls samt att föräldrarnas nöjdhet med förskolans verksamhet blir sämre för varje år. Resultaten är inte på något sätt förvånande. Förskolgrupperna är stora och personalomsättningen på åtminstone vissa förskolor är stor.

Ytterligare områden som skulle få mer resurser i en miljöpartistisk budget är arbetet mot hemlöshet och budget- och skuldrådgivningen. Det är anmärkningsvärt att väntetiden fortfarande är fem månader får att komma till en budget- och skuldrådgivare.

Särskilt uttalande

Majvi Andersson m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

T1 i maj verkade tunn och speglade tydligt hur alliansen avlövade stadsdelen genom att lägga över flera verksamheter i privata händer eller återfört dem till centrala staden. T2 ger samma tunna intryck men visar också ett sorgligt innehåll genom att förvaltningen tvingats markera fler indikatorer där målet bara uppfylls delvis, men också indikatorer där målet inte uppfylls alls. Den borgerliga politiken tycks inte vara lyckosam.

T2 framhåller att valfriheten för brukarna i Älvsjö är stor och successivt utökas. Men inte med ett ord beskrivs det hur valfriheten ökat. Det är precis som vi i Socialdemokrater befarat, alliansens valfrihet stannar vid att verksamheterna läggs ut på privata företag. Frågan på vilket sätt valfriheten har ökat hos de boende på f d Älvsjö vård- och omsorgsboende genom att Carema Care AB numera driver boendet och bytt ut namnet till Kristallgården, förblir obesvarad.

Alliansens valfrihet är av det striktare slaget. Älvsjös äldre som är i behov av ett boende tvingas genom strikt biståndsbedömning bo kvar så länge som möjligt i det egna hemmet. Flera som söker till servicehuset nekas plats och servicehuset missar intäkter på grund av låg beläggning. Även de som söker omsorgsboende riskerar avslag. Just nu sitter nämnden med en Lex Sarah i knät rörande vanvård, biståndsbedömningen har nekat en person med ett uppenbart behov av en vård- och omsorg en plats på önskat boende. Personens val att få flytta in på ett hem med personal dygnet runt förnekades. Valfriheten får ofta stryka på foten.

Omvandlingen av Älvsjö servicehus till trygghetsboende ska fortsätta enligt T2. Det är skamligt att lägga ner servicehusen för att satsa på en boendeform med en minimal service, en service som dessutom kostar in i minsta detalj. I trygghetsboendet blir hyrorna betydligt högre än i servicehusen, t ex slås alla gemensamhetsytor ut på hyreskostnaderna för de boende. Trygghetsboende ökar inte vare sig valfrihet eller trygghet men sparar pengar åt kommunen så alliansen har råd att behålla sina hittills genomförda skattesänkningar.

Trots att alliansen snart gjort sitt femte år i majoritetsställning har de inte kommit till rätta med problemet med alltför många barn i förskolans barngrupper. 7 av 24 småbarnsgrupper har fler än 14 barn i grupperna och även flera av storbarnsgrupperna har för många barn i grupperna. Hur det ser ut i de sk utökade syskongrupperna och i de renodlade femårsgrupperna redovisas inte. Det är inte rimligt att barnen i Älvsjö tvingas vistas hela dagar i alltför stora barngrupper. Alla barn har rätt till bra dagar. Förutom rent praktiska bekymmer som att det blir trångt och bökigt vid lekar och måltider, finns det en ökad olycksfallsrisk och en risk att personalen inte hinner med eller "ser" det enskilda barnet i så stor utsträckning som personalen själva vill och det enskilda barnet behöver.

Barnen som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd fortsätter att öka. Barnfattigdomen breder ut sig och ökar även i det relativt välmående Älvsjö. Parkleken Kristallen visade rekordhög

besökssiffror under sommaren. Det kan vara en indikation på att det finns ännu fler familjer som inte har råd att göra något annat än att stanna hemma hela sommaren. Eftersom SL-kortet inte ingår i försörjningsstödet uppstår inlåsnings effekter även för barnen i dessa familjer. Så späder alliansen med berätt mod på barnfattigdomens negativa konsekvenser för allt fler Älvsjöbarn.

Till verksamhetsområdet barn och ungdom har inkommit inte mindre än 116 klagomål på verksamheten. Trots idogt bläddrande i T1 gick det inte att finna ut på vilket sätt målet med 80 % andel ungdomar som är nöjda med mötesplatsen på Solbergaskolan respektive Johan Skytteskolan, uppfylldes helt. Detsamma gäller nu i T2, det finns inget underlag för påståendet. Det - som så mycket annat när det gäller måluppfyllelse - är höljt i dunkel. Dokumentet är ett trubbigt instrument.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är fortsatt hög. Man hoppas att rehabiliteringsarbetet ska sänka sjuktalen men förvaltningen är osäker på hur korttidsfrånvaron kommer att utvecklas. Några övriga resultat eller siffror redovisas inte vad gäller medarbetarna. För att ha som avsikt att vara en arbetsgivare i världsklass måste väl ändå alliansen medge att det är ett misslyckande att 3 mål av 4 gulmarkeras som bara delvis uppfyllda.

Målet att hemlösheten ska minska uppfylls inte alls. Förvaltningen bedömer att det framförallt gäller personer som inte etablerat sig på "bostadsmarknaden". Detta är en konsekvens av alliansens bostadspolitik, har man som mål att minska antalet hyreslägenheter genom att omvandla dem till bostadsrätter finns det givetvis inga lägenheter kvar att etablera sig i. Det är obegripligt att alliansen inte bättre kan överblicka de konsekvenser deras bostadspolitik medför för människor som saknar möjligheter att ta lån för köp av en bostad.

Vi är inte imponerade av det resultat alliansen lägger fram i T2. Överskottet i ekonomin beror främst på att flera poster varit obemannade. Det är en skrämmande tanke att det bakom varje mål som är gulmarkerat, dvs bara delvis uppfyllt, och de mål som är rödmarkerade, dvs inte uppfyllt, döljer sig människor av kött och blod, äldre människor som är i behov av vård och omsorg, föräldrar och barn i behov av barnomsorg, eller människor med fysiska och psykiska funktionshinder med behov av stimulans och daglig verksamhet, som inte fått sina behov tillgodosedda och som faktiskt riskerar att fara illa.

ÄLVSJÖ STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

29 SEPTEMBER 2011

BLAD 10

Om vi Socialdemokrater hade haft majoritet hade stadsdelsnämnden haft fler verksamheter inom sitt verksamhetsområde och betydligt bättre ekonomiska förutsättningar för att bedriva dem.

§ 4

Revidering av delegationsordning för Älvsjö stadsdelsnämnd

Beslut

Delegationsordningen ändras i enlighet med förvaltningens förslag.

Ärendet

Gällande delegationsordning fastställdes i februari 2004 och har därefter reviderats vid flera tillfällen.

Förvaltningen föreslår vissa ändringar i delegationsordningen till följd av organisationsförändring och ny lagstiftning. Dessutom har ändringar och borttag av redaktionell karaktär gjorts.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2011. Dnr 1.1.423-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

**X.
Entledigande av ledamot och val av ny ledamot i
stadsdelsnämndens pensionärsråd.**

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att entlediga Alf Hultberg som ledamot i stadsdelsnämndens pensionärsråd.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att utse Gun Dybring Becker till ersättare i stadsdelsnämndens pensionärsråd.

Ärendet

Vid stadsdelsnämndens sammanträde 2011-01-03 utsågs Alf Hultberg PRO Brännkyrka till ersättare i stadsdelsnämndens pensionärsråd. Alf Hultberg har 2011-09-09 framfört önskemål om att entledigas från sitt uppdrag. PRO Solberga-Brännkyrka har 2011-08-31 nominerat Gun Dybring Becker som ersättare för Alf Hultberg. Förvaltningen föreslår att Alf Hultberg entledigas från sitt uppdrag och att Gun Dybring Becker utses till ersättare i stadsdelsnämndens pensionärsråd.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2011. Dnr 1.1.428-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 5

Svar på remiss om förslag på ersättningsmodell i vård- och omsorgsboende i samband med parboendegaranti inom äldreomsorgen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i budget för år 2011 beslutat att en parboendegaranti ska införas som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

I socialtjänstlagen finns en möjlighet för kommunen att bevilja bistånd utöver det som är reglerat i lagen, beslutet fattas då enligt 4 kap 2 § SoL. Beslutet kan då grunda sig på andra kriterier än att den enskilde har ett omvårdnadsbehov, t.ex. att den äldre vill bo med sin maka/make på ett vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen ställer sig positiv till äldreförvaltningens förslag om parboendegaranti i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Det är viktigt att äldre ges möjlighet att kunna bo tillsammans oavsett makans/makens vårdbehov och att boendet är utformat på ett så lämpligt sätt som möjligt.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2011. Dnr 1.5.1.393-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Majvi Andersson m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

När det gäller hur frågan om kvarboende på vård- och omsorgsboende ska lösas nämns möjligheten att hänvisa till ett boende på

trygghetsboende, en boendeform som dock förmedlas genom Bostadsförmedlingen. Det förtjänar att påpekas att det med nuvarande regler inte går att få trygghetsboende innan man fyllt 75 år.

Avsikten är att ta ut en ersättning för den medflyttandes utnyttjande av basservicen på boendet i form av personal dygnet runt, trygghetslarm, hälso- och sjukvårdsinsatser och gemensamma aktiviteter. Vi anser inte det är rimligt att bara ta ut en schablonavgift från den enskilde för detta. Det måste bestämmas från fall till fall, det kan mycket väl bli så att den medflyttande inte utnyttjar några, eller bara delvis, de resurser som finns på boendet och då ska de givetvis inte heller betala för dem.

§ 6

Förslag till reviderade riktlinjer för familjevård för barn och ungdomar

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Socialförvaltningen har gjort en översyn av riktlinjerna för familjehemsvård av barn och ungdomar. Riktlinjerna baseras på gällande lagstiftning och FN:s barnkonvention samt det politiska uppdraget att särskilt genomlys stadens barn- och ungdomsvård, BUSS-utredningen (SAN mars 2009).

Riktlinjerna har förändrats vad gäller ett förstärkt barnperspektiv, förstärkt tillsyn, stabilitet och långsiktighet, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter, förstärkt fokus på barns rätt till utbildning, eftervård samt utbildning av familjehem. Förvaltningen är i stort positiv till de föreslagna riktlinjerna och instämmer i vikten av att ytterligare ansträngningar görs för att säkerställa familjevårdens kvalitet. Staden bör dock beakta att detta medför krav på ytterligare insatser från stadsdelsförvaltningarnas familjevårdsverksamhet.

Stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2011. Dnr 1.5.1.350-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Majvi Andersson m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande som ledamoten Sebastian Wiklund (V) anslöt sig till.

Vi instämmer helt i det särskilda uttalande Socialdemokraterna och Vänstern lämnade på sammanträde i Socialnämnden den 24 mars 2011.

Det är mycket bra att barnperspektivet förstärks i riktlinjerna. Med den kunskap vi har fått genom Vanvårdsutredningen och

Upprättelseutredningen är vi skyldiga att till det yttersta av vår förmåga säkerställa att placerade barn och ungdomar blir väl omhändertagna.

Skarpare riktlinjer räcker dock inte, utan det måste också tillföras mer resurser för att socialtjänsten ska kunna leva upp till de utökade arbetsuppgifterna, till exempel att göra minst fyra besök om året i familjehemmet. Vi utgår från att staden planerar för en utökad besöksfrekvens redan i år och att mer pengar också skjuts till för innevarande år.

Vi kan också se behov av nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd till följd av förvaltningens förslag att det vid placeringar av äldre barn bör övervägas om de ska få tillgång till dator med internetuppkoppling. Självfallet har barn i samhällsvård ibland större behov än andra barn, men dator i hemmet för att klara skolan är nog lika viktigt oavsett hemförhållanden.

§ 7

Förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Kulturförvaltningen har utarbetat förslag till Biblioteksplan 3.0 – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011-2015 med titeln *Bibliotek i rörelse*.

Planen har sin utgångspunkt i vision 2030 och omfattar utmaningar i arbetet för ett innovativt, växande, mångsidigt och upplevelserikt Stockholm för medborgarna samt strategiska utvecklingsområden för stadens bibliotek.

Förvaltningen är positiv till den föreslagna biblioteksplanen och vill särskilt framhålla vikten av att det finns tillgång till publika datorer på biblioteken. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2011. Dnr 1.5.1.333-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

En strategisk plan är en bra grund för biblioteksverksamheten, men blir verkningslös om inte tillräckliga resurser ställs till förfogande. Grunden för folkbibliotekens verksamhet är böckerna och den kvalificerade personalen, men vi ser med oro på att såväl antalet böcker som personalstyrkan minskar på biblioteken.

Vi vill betona förskolans roll för barns språkutveckling och att bibliotekens samarbete med förskolorna uttrycks på ett tydligt sätt i planen. Även skolbibliotekens roll och utveckling behöver tas med i planen.

Även vuxenstuderandes behov av studieplatser på biblioteken behöver lyftas fram. I samband med att t-banebiblioteken ersatt andra bibliotek har kritik framkommit om ett minskat antal ostörda studieplatser och datorplatser.

§ 8

Motion (2011:47) om reformering av riktlinjer för försörjningsstöd så att fler långtidsarbetslösa får en realistisk chans att få en hållbar anställning

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Karin Rågsjö (V) har inlämnat en motion (2011:47) om reformering av riktlinjer för försörjningsstöd så att fler långtidsarbetslösa får en realistisk chans att få en hållbar anställning. I motionen föreslås bland annat att en analys ska göras av utbildningsbehovet för de inskrivna på jobbtorg och att möjliggöra för fler grupper av sökande att studera med försörjningsstöd.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att arbeta för att möjliggöra för fler personer att komma ut på arbetsmarknaden och att det är bra att på en övergripande nivå göra en analys av de inskrivnas utbildningsbehov.

Det är samtidigt viktigt att verka för att försörjningsstödet enbart ska vara en tillfällig försörjningsskälla för personer som saknar inkomst. Att studier under längre perioder ska finansieras genom uppbärande av ekonomiskt bistånd kan innebära att denna princip motverkas.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 juli 2011. Dnr 1.5.1.303-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Särskilt uttalande

Vi röstar med motionären i detta ärende. Vi ser det emellertid positivt att Älvsjö inte sällar sig till de som inte beviljar SL-kort till de på jobbtorg som har behov av det. Det är emellertid trixigt när man är

arbetssökande. Exempelvis om man på kort varsel ska infinna sig vid en anställningsintervju så förstår vi inte riktigt hur förvaltningen löser det. Vi vet alltså väldigt lite om vad förvaltningen menar med "behov" av SL-kort.

Vi tycker också det är viktigt att reformera försörjningsstödet till förvaltningen. De så kallade "lösningarna" som nämns i tjänsteutlåtandet får vi inte veta mycket om vad som avses. Vi håller därför starkt fast vid vår verklighetsuppfattning att endast 40 procent av de som är inskrivna på jobbtorg har förgymnasial utbildning, att de som är inskrivna ökar och man kan befinna sig på jobbtorgen under väldigt lång tid och att det är en enormt svårt att få jobb utan tillräcklig utbildning. Vi vill ordna jobb och det är högt prioriterat. Därför måste riktlinjerna för försörjningsstöd ses över så att de anpassas efter medborgarnas behov och efter de förutsättningar de har.

§ 9

Arkitektur Stockholm – en strategi för stadens gestaltning

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Dokumentet *Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens gestaltning* är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, som översiktligt beskriver vad som är Stockholms grundläggande värden och hur arkitekturen kan fungera som ett verktyg i arbetet med stadens fortsatta utveckling.

Förvaltningen anser att det är bra att tydliga riktlinjer formuleras för stadens fortsatta utveckling. Dokumentet som nu är på samråd, ska ersätta Stockholms byggnadsordning till vissa delar, och kommer att kompletteras med riktlinjer för stadens olika stadsbyggnadskaraktärer. För att få en helhetssyn hade förvaltningen föredragit att dokumenten hade slagits ihop och redovisats samtidigt. Därutöver påpekar förvaltningen bland annat behovet av program vid förtätningar, önskar en fördjupning av bebyggelsens förhållande till parker och grönområden, och har synpunkter inom områdena tekniska anläggningar och verksamheter.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 september 2011. Dnr 1.5.1.294-2011.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Majvi Andersson m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande som ordföranden Karl Bern m fl (FP), vice ordföranden Viktor Morawski (MP), ledamoten Olle Andretzky m fl (M), ledamoten Evy Kjellberg (C) och ledamoten Sebastian Wiklund anslöt sig till.

Vi betonar särskilt vikten av att ett noggrant hänsynstagande till redan befintlig bebyggelse sker vid planering och uppförande av nya

bostäder i Älvsjö. Älvsjös karaktär av gammal villastad riskerar att gå helt förlorad i den exploatering som nu sker när gamla villor rivs och ersätts med bostadsrättshus av helt annan karaktär, förlagda på tomterna så att hela stadsbilden förrycks och förfulas så som skett till exempel i området nära Älvsjö Station. Vi är positiva till att förvaltningen betonar vikten av att de så kallade förtätningarna genomförs i dialog med medborgarna och genom långsiktiga program som även tar hänsyn till områdets service, grönområden och trafiksituation. Vi är trötta på att byggherrarna har bestämmanderätt över hur det ska se ut i Älvsjö.

Det är av yttersta vikt att medborgarna, småföretagarna, lokalföreningarna och de lokala politikerna ges goda möjligheter att ta ställning till, och kunna påverka, hur ett område och dess bebyggelse ska se ut även i de fall detaljplanerna är gamla.

Vi instämmer i förvaltningens påpekande att ett Stockholm i världsklass innebär att även ytterstaden måste utvecklas med hög arkitektonisk kvalitet.

§ 10

Stockholms miljöprogram 2012 – 2015

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Det föreslagna miljöprogrammet är stadens åttonde och ska ersätta det nuvarande miljöprogrammet som har gällt 2008-2011.

Miljöprogrammets genomförande och uppföljning ska, liksom idag, integreras i stadens ILS-system.

Förvaltningen är positiv till att förslaget till stora delar följer det nuvarande miljöprogrammets struktur vad gäller målområden, delmål och indikatorer. Antalet föreslagna indikatorer har dock nästan fördubblats jämfört med nuvarande miljöprogram. Förvaltningen är tveksam till det stora antalet eftersom värdet av indikatorn måste ställas i relation till de resurser som datainsamlingen tar i anspråk. För att kvalitetssäkra indikatorerna och undvika skilda tolkningar finns även behov av förtydligande anvisningar under arbetet med datainsamling. Vidare redovisar förvaltningen synpunkter på en del enskilda delmål och indikatorer som berör stadsdelsförvaltningens verksamheter.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2011. Dnr 1.5.1.341-2011.

Förslag till beslut

Ordföranden Karl Bern (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Viktor Morawski (MP) föreslog att nämnden delvis skulle godkänna förvaltningens förslag med ett tillägg.

Ledamoten Majvi Andersson m fl (S) föreslog att nämnden delvis skulle bifalla förvaltningens förslag med tillägg.

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) föreslog att nämnden delvis skulle besluta enligt förvaltningens förslag med tillägg.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Viktor Morawski (MP) reserverade sig mot nämndens beslut med hänvisning till eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att

1. Delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. I övrigt anföra följande.

Miljöprogrammet har för låg ambitionsnivå. Majoriteten vågar eller vill inte föreslå mål och åtgärder som gör att Stockholm på allvar kan bli en hållbar storstad. Det är tydligt på klimatområdet där man har som mål att varje Stockholmare ska släppa ut 3,0 ton koldioxid per år till 2015 trots att det är långt över vad som är en hållbar nivå och trots att staden kan göra mycket för att sänka utsläppen. Miljöpartiet kräver 2,0 ton CO₂ till 2015.

Delmålet för offentlig upphandling av ekologiska livsmedel är för lågt. Det bör sättas till 40 %. Regeringen har fastslagit att offentlig upphandling av ekologiska livsmedel bör nå 25 % redan 2010. I Stockholm kom flera stadsdelsnämnder upp över 15 % redan 2006. Att välja konventionellt producerade livsmedel istället för ekologiska bidrar till en mängd miljöproblem, bl a övergödningen av Östersjön.

Det behövs ytterligare ett mål under område 1 om att vägtrafiksystemets ytanspråk inte ska öka per capita. Detta mål fanns i miljöprogrammet 2002-2006 och syftar till att Stockholm inte ska gå mot en markanvändning där allt större yta krävs för transporter och staden glesas ut. Stadens möjligheter att upphandla mer miljövänliga arbetsmaskiner och entreprenader bör också understrykas i det nya programmet då en sådan aktiv upphandling kan minska utsläppen och bullret från arbetsfordon väsentligt.

Det behövs ett nytt delmål om att staden ska verka för att 70 % av matavfallet behandlas biologiskt (rötas, komposteras) vilket också är nationellt mål. Att radikalt öka insamlingen och rötningen av matavfall är både god kretsloppspolitik och ger välbehövligt tillskott till stadens biogasproduktion. Delmål 3.2 bör skärpas till att all el som staden köper ska vara miljömärkt.

Målen är generellt sätt alldeles för vaga. Istället för att sätta siffror på hur långt man behöver nå väljer man oftast att bara säga att miljöpåverkan ska "minska" eller att bra miljöagerande ska "öka". Det gör att det blir svårt att följa upp programmet och utvärdera om man har lyckats nå målen. Om till exempel antalet gående ökar med en person, har man då nått mål 1.4 att "Gång- och cykelresandet ska öka"? Och har man verkligen på allvar rört sig mot att bli en hållbar stad?

Majoriteten föreslår för få åtgärder för att målen ska kunna nås. Ett ambitiöst miljöprogram hade haft tydliga uppdrag till förvaltningar, nämnder och styrelser om vad de förväntas göra för att målen ska kunna nås. I detta program är åtgärderna och uppdragen för få, för otydliga och inte speciellt ambitiösa.

Reservation

Ledamoten Majvi Andersson m fl (S) reserverade sig mot nämndens beslut med hänvisning till eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att instämma i Socialdemokraternas förslag till beslut i Miljö- och hälsoskyddsnämnden, att-sats 2. Att förslaget till Miljöprogram 2012-15 remissbehandlas i en bredare extern krets och granskas av forskare och andra externa sakkunniga opponenter under en eller flera hearings
3. Att därutöver anföra

"En stad i världsklass förutsätter miljökrav i världsklass. Detta förslag till miljöprogram visar inte någonstans att de föreslagna miljökraven ligger just i världsklass. Grunden för ett starkt miljöarbete är ett metodiskt arbete, med utgångspunkt i ett ambitiöst, heltäckande och styrande miljöprogram. Förslaget på miljöprogram som nu presenterats har en rad brister. Bland annat är ambitionerna och skrivningarna på exempelvis vattenområdet och bullerområdet för

svaga. Kvantitativa mål saknas på flera områden och i några fall medför förslaget till och med en ambitionssänkning mot idag. Programmet skulle därutöver vinna på att breddas med ett tydligare barnperspektiv. Vi delar miljöförvaltningens kritik och synpunkter på förslaget.

Stockholmarna har rätt att veta om deras miljöprogram verkligen ligger i världsklass. Enda sättet att garantera detta är att förslaget granskas av andra städer som ligger långt framme samt av forskare och miljöorganisationer. Vi föreslår att staden sänder ut förslaget till miljöprogram till ett antal framstående städer och därefter ordnar hearings med forskare och miljöorganisationer. Därefter kan ett heltäckande och ambitiöst miljöprogram för Stockholm utarbetas.

Till följd av den mycket begränsade tiden som givits för behandling av ärendet i nämnderna återkommer vi socialdemokrater med mer utvecklade synpunkter inför den samlade behandlingen i kommunstyrelsen. Förhoppningsvis har då kommunstyrelsebehandlingen av miljöprogrammet föregåtts av den av oss föreslagna externa expertgenomgången.”

Ett fullödigt miljöprogram måste vara övergripande och ta hänsyn till hela staden. Det är av allra största vikt att miljökraven är lika starka och hållbara i ytterstaden som i innerstaden. Älvsjö som är en viktig omstigningspunkt för resenärer med pendel och bussar kan inte belastas med en livligare trafik och ett övermått av parkeringsplatser bara för att befria innerstaden från biltrafik. För en bättre miljö i Älvsjö borde Älvsjövägen förläggas i tunnel.

I ett kommande miljöprogram måste också finnas med att göra Älvsjöskogen till ett naturreservat och att bevara Solbergaskogen från all form av exploatering. Båda skogarna är viktiga miljöfaktorer för luftrening, bullerdämpning och människors rekreationsbehov.

Reservation

Ledamoten Sebastian Wiklund (V) reserverade sig mot nämndens beslut med hänvisning till eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar delvis enligt förvaltningens förslag till yttrande
2. Därutöver vill vi framföra följande

Miljöprogrammet måste gälla all verksamhet som staden finansierar oavsett utförare, om inte blir programmet allt mer tandlöst i takt med att de privata utförarna ökar.

Idag utförs till hemtjänst av ett stort antal aktörer, vilket totalt sett innebär ett ökat bilresande. Det finns exempel i Stockholm på att ett tiotal ofta bilburna hemtjänstutförare besöker samma fastighet samma dag, vilket givetvis innebär en ökad miljöbelastning.

Även matlagningen till äldreboenden, gruppboende och förskolor berörs av delmålet. Det bästa är att laga maten på plats. När mat transporteras från annan plats måste även den miljöbelastningen vägas in i samband med upphandling. Det är bra att målet om ekologiska livsmedel höjs, men vi vill höja målet till 40 procent.

För att kunna stärka mark- och vatten områden med särskild betydelse för den biologiska mångfalden krävs skarpare skrivningar och att de områden som av länsstyrelsen satts upp som särskilt skyddsvärda snarast får status av naturreservat.

ÄLVSJÖ STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

29 SEPTEMBER 2011

BLAD 28

§ 11

Anmälan av inkomna handlingar, klagomål och synpunkter

Beslut

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidta de åtgärder som kan föranledas av de inkomna skrivelserna och protokollsutdragen.

Ärendet

Anmäldes till stadsdelsnämnden inkomna och utgående skrivelser, klagomål och synpunkter.

Bilaga § 11.

§ 12

Protokoll från förvaltningsgruppen

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde 2011-09-22
anmäldes och lades till handlingarna.

§ 13

Protokoll från pensionärsrådet

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från pensionärsrådets sammanträde 2011-09-22 anmäldes och lades till handlingarna.

§ 14

Protokoll från handikapprådet

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från handikapprådets sammanträde 2011-09-22 anmäldes och lades till handlingarna.

§ 15

Minnesanteckningar från tvärpolitiska gruppen för trafik-, miljö- och planfrågor

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger minnesanteckningarna till handlingarna.

Ärendet

Minnesanteckningar från möte med tvärpolitiska gruppen för trafik-, miljö- och planfrågor 2011-08-31 anmäldes och lades till handlingarna.

Olle Andretzky m fl (M), Karl Bern m fl (FP) och Evy Kjellberg (C) anmälde en skrivelse till trafiknämnden med begäran om parkeringsförbud under vintermånaderna på vissa gator för att underlätta snöröjningen på trottoarer.

En enig nämnd ställde sig bakom skrivelsen och beslutade att förutom att skicka den till trafikkontoret även sända den till den nya tidningen Liljeholmen/Älvsjö.

§ 16

Övrigt från verksamheten

Förvaltningen informerade om följande.

Informationsbladet

Från och med årsskiftet upphör informationsbladet och ersätts med annons i tidningen **mitti**.

Omorganisation

Förvaltningen har beslutat att genomföra en omorganisation som innebär att enheten för vuxna och utförare för socialpsykiatri överförs till verksamhetsområdet barn och ungdom, vilket innebär att individ- och familjeomsorgen hålls samman. Det andra verksamhetsområdet kommer att omfatta äldre och funktionsnedsatta.

Medborgarmöte

Ett informationsmöte för allmänheten om utvecklingen av Älvsjö centrum och Söderortsvisionen planeras till den 15 november.

Planeringsdag

Planeringsdag med nämnden inför verksamhetsplaneringen 2012 den 10 november.

Skolinspektionens granskning av förskolan i Stockholm

Förvaltningen informerade kort om Skolinspektionens granskning av förskolan i Stockholm.

§ 17

Frågor från nämndens ledamöter och ersättare

Sebastian Wiklund (V) anmälde en skrivelse **om hur extra pengar mot ungas droganvändning ska användas** som även ledamoten Majvi Andersson m fl (S) ställde sig bakom.

Det är mycket narkotika i Stockholm just nu. De som söker hjälp på Maria Ungdom har oftare cannabis än alkohol som huvuddrog. Stockholm sticker ut som den del av landet där narkotikan ökar mycket kraftigt i ungdomsgruppen.

I maj satsade Stockholms stad två extra miljoner kronor på drogprevention bland ungdomar. Pengarna skulle gå till samordnare i stadsdelsnämnderna för att stärka insatser mot ungdomars droganvändning. Per nämnd blir det 142 857 kronor om summan delas lika.

Arbetet mot ungas droganvändning är oerhört viktigt. Vi önskar därför en redovisning av

1. Hur mycket extra pengar Älvsjö har fått/ska få?
2. Hur dessa pengar ska användas under hösten?

§ 18

Anmälan av protokoll från sociala delegationen

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollen till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från sociala delegationens sammanträde 2011-08-22 och 2011-09-15 anmäldes och lades till handlingarna.